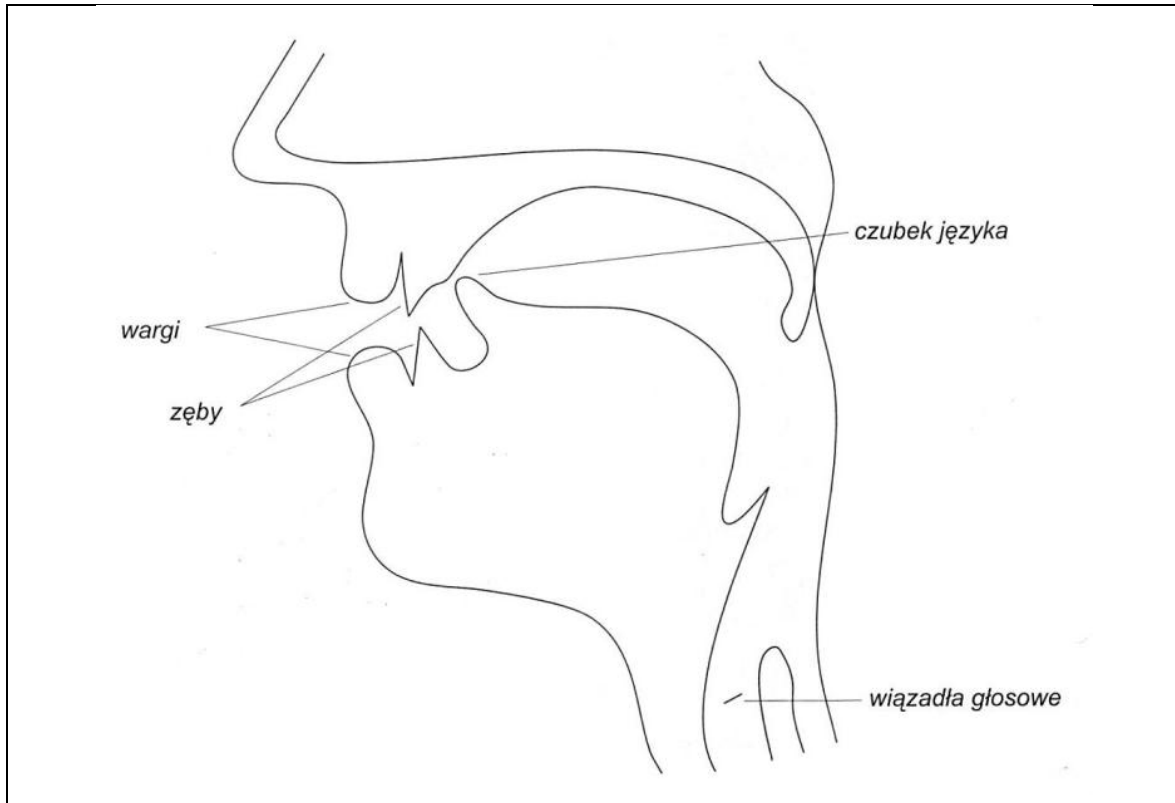

Terapia wad wymowy – głoska **RZ**

Opracowała: Dorota Dziedzic

Schemat wymowy głoski **rZ**

Uwaga! **RZ** wymawia się jak **SZ**, ale podczas wymawiania drgają wiązadła głosowe (ilustracja przedstawia głoskę **sz**).

RZ – prawidłowa realizacja

- ❖ czubek języka unosimy do góry, do wałka dziąsłowego (za górne zęby),
- ❖ zęby są zbliżone - między nimi powstaje wąska szczelina,
- ❖ wargi lekko zaokrąglone i wysunięte do przodu.

Ćwiczenia wymowy głoski *rz/ż*

Sylaby do powtarzania:

RZ na początku sylaby

rzo **rzo** **rzo** **rzo**

rzu **rzu** **rzu** **rzu**

rza **rza** **rza** **rza**

rze **rze** **rze** **rze**

rzy **rzy** **rzy** **rzy**

Logotomy do powtarzania:

RZ w logotomach

orzo **orzo** **orzo** **orzo**

urzu **urzu** **urzu** **urzu**

arza **arza** **arza** **arza**

erze **erze** **erze** **erze**

yrzy **yrzy** **yrzy** **yrzy**

Ćwiczenia wymowy głoski *rz/ż*

Wyrazy do powtarzania

rz/ż na początku wyrazów

rzadki	rzutnik	żonka	żmija
żak	żuk	żonkil	żbik
żaba	żółw	żołądek	żłobek
żabot	żółty	rzodkiewka	żwawo
żakiet	żółtko	rząd	żniwo
Żaneta	żuchwa	rządek	żel
żagle	rzut	żądło	żelowy
żaglówka	żona	żądanie	żeton

rzeka	żywopłot	żuraw	Rzeszów
rzepa	żywienie	żywot	rzemieślnik
rzepak	żyła	żubr	żegna
rzemyk	żyletka	żyrafa	żegluję
rzęsy	żyje	żołądziej	żegluga
żywioł	żyjątko	żongler	żelatyna
życie	Rzym	żywność	żyto

rz/ż w środku wyrazów

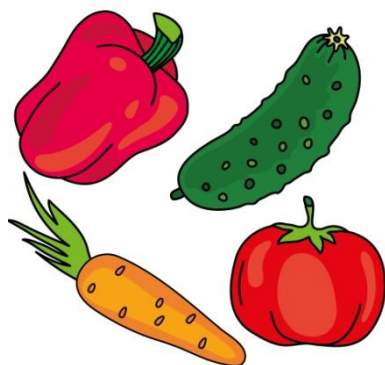
łoża	kałuża	mży	odważny
noże	jeże	mżawka	odważnik
plaża	język	grzebień	mnoży
leżak	wojaże	Błazej	mnożenie
leży	kożuch	jeżyny	filiżanka
wieża	piżama	księżyc	Bożena
wyzyna	duży	księżę	Błazej
wyżeł	łyżwy	uwazam	bażant

pożywienie	burza	warzywa	pożytek
koleżanka	kałuża	podróże	wierzyć
grzywka	urzędnik	porządek	mierzyć
modrzew	dojrzały	marzenia	orzeł
jarzębina	odżywka	wydarzenia	orzechy
grzanka	grzęda	pielgrzymka	beżowy
grzbiet	grzechotnik	Marzena	wrzątek
korzeń	orzechy	węgorze	brzeg
wrzawa	korzenie	Marzanna	ważny
karzeł	wierzba	wróżba	drapieznik

rz/ż w połączeniach wyrazowych

kurza grzęda
odważny żołnierz
brzydka mżawka
żelowa odżywka
żółtko kurze
gorzki orzech
grzanka Grzegorza
dojrzały rzepak
koleżanki w kałuży
leżak plażowy
duża loża
korzeń rzepy
wymarzony grzebień
żaba w kałuży
gorzkie żale
olbrzymia burza
brzeg rzeki
brzuch żaby
brzdęk rzemyka
grzmot burzy
olbrzymi grzech
grzbiet żółwia
grzechotka Żanety
wrzawa koleżanek
odważny karzeł

modrzew i jarzębina
brzydko mnoży
grzywka Marzeny
nożyk kucharza
żabot żakietu
wymarzony żakiet
rzadkie wydarzenie
poparzony wrzątkiem
należyty porządek
plażowy leżak
beżowy grzebień
potężny grzmot
marzenie Błażeja
odważny żeglarz
dojrzała jarzębina
brzeg morza
pożywne warzywa
drapieżny orzeł
ważna wróżba
korzenie wierzby
różowa róża
różne grzyby
świeże grzyby
żółty żonkil
niedojrzałe żyto

rz/ż w zdaniach

Rzeka wpada do morza.
Na talerzu leżą rzodkiewki.
Po Zrecze pływają żaglówki.
Nad rzeką rosną wierzby.
Grzesio jest dyżurnym.
Pod drzewem leżą żołądziejce.
W Białowieży żyją żbiki.
Wujek Żanety pływa żaglówką.
Żaba wpadła w kałużę.
Tata wymienia żarówkę.
Marzena biegnie nad rzekę.
Ola zrywa jarzębinę.
W piątek była mżawka.
Pod dębem leżą żołądziejce.
Na polu dojrzewa żyto.
Orzeł krąży nad rzeką.
Marzenkę boli brzuch.
Błażej marzy o łyżwach.
Żaglówka ma żółty żagiel.
Andrzej kupił obwarzanki.
Mama gotuje warzywa na parze.
Pod drzewem leżą dojrzałe orzechy.
Chłopi wożą dojrzałe żyto do młyna.
Koło żłobka rosną wierzby i brzozy.
Na ławie położono talerze, noże i filiżanki.

Logopedyczne wierszyki i rymowanki

do utrwalania głoski rz/ż

„Żyrafa” *J. Brzechwa*

Żyrafa tym głównie żyje,
że w górę wyciąga szyję.
A ja zazdroszczę żyrafie,
ja nie potrafię.

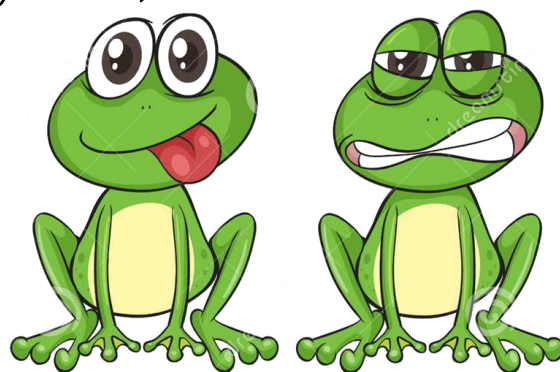
„Żubr” *J. Brzechwa*

Pozwólcie przedstawić sobie,
pan żubr we własnej osobie.
No, pokaż się, żubrze.
Zróbże minę uprzejmą, żubrze.

„Żuczek” *H. Ożogowska*

Jedna żabka z drugą żabką napotkały żuka,
stał na drodze, gorzko płakał
swojej mamy szukał.
Pocieszały żabki żuka:
- Twoja mama w lesie,
widziałyśmy,
szła z koszykiem- jagód ci przyniesie.
Żuczek zaraz przestał płakać wytarł oczy łapką,
ale zanim poszedł dalej podziękował żabkom.

„Żuk do żuka” *H. Ożogowska*

Rzecz żuk do żuka:

“Czego pan tu szuka? - może pożywienia:
rzepy, żołądzi, rzodkiewek,
a może jarzębiny czerwonej?”

“Nie, ja szukam narzeczonej

„Nad kałużą” *D. Krupa*

Duża żaba nad kałużą napotkała żuka.

Żuk na nóżki włożył buty, obcasami stukał.

Nad kałużą podskakiwał, żółte buty pokazywał,
aż je usmarował błotem.

Oj, co było potem!...

„Jerzy” *K. Szoplik*

Pod pierzyną Jerzy leży.

Że jest chory nikt nie wierzy.

Żali się na bóle głowy,

że żołądek też niezdrowy.

Jeszcze rano był jak rzepka
(ta co bywa zawsze krzepka).

Potem Jurka brudna rączka,
niosła w buzię gruszkę, pączka.

Mama chłopca już załuje,
lecz pan doktor igłą kłuje.

- Mój Jerzyku nigdy więcej
nie jedz, gdy masz brudne ręce.

Łamańce językowe

Czyżby czyżyk zeżarł ryżyk?

Warszawa w żwawej wrzawie, w Wawrze wrze o Warszawie.

Pan Gzegzółka grzędy grzebie, aż ma grząsko obok siebie.

Waży żaba smar,
pełen smaru gar,
z wnętrza gara bucha para,
z pieca bucha żar, smar jest w garze,
gar na żarze, wrze na żarze smar.

Żyła sobie żyła a w tej żyłe żyła żyła, a ta żyła już nie żyła, bo tej żyłe pękła żyła.

Bożenka mała żółwika miała.
Ten żółwik rzadki wciąż wąchał kwiatki.
Różowe róże, żonkile duże,
lewkonie żółte, fiołki, piwonie.

Siedzi Jerzy na wieży
i nie wierzy,
że w Białowieży na szczycie wieży
jest gniazdo jeży.

*W pięknym borze, gęstym borze,
pięknyś wyrósł muchomorze.*